

ಸಲ್ಲಿವುದಕ್ಕು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡೂ ತನ್ನ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಿದ ‘ಜೀವಂತ ಗತಿ’ ಮುಂದೆ ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯಪಥವಾಯಿತು. ಕಣವಿಯವರೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ‘ರಾಧಿಯಾಗಿದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ನಡಿಗೆ / ಮುಖ್ಯಿಬೇಕಾದದ್ದು ಜೀವಂತ ಗತಿ, ಹೊಸ ನೇತ್ತಿರಿನ ಕೊಡುಗೆ’.

ಕಣವಿಯವರ ಆರಂಭದ ಕವಿತೆಗಳು ನವೋದಯದ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡ ರಚನೆಗಳು. ನಿಸಗಾಗ್ರಹಿತಿ, ಮಹತ್ವಾದುದರ ಬಗೆಗೆ ತುಡಿತ, ಆದಶಾದ ಸೆಳೆತ ಇಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿದನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಥುರಾಕ್ಷಸು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಣವಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರೀಯರಾಗಿದ್ದ ಕವಿ. ‘ಗಾಳಿಗೂಡಿ ಕಿರುಮೋಡವಾಗಿ ಬಾನೇಲ್ಲ ಅಲೆಯುವಾಸೆ / ಬಾನದೇಗುಲಿದಿ ನವ್ಯವಾಗಿ ಮೈದಂಬಿ ನಿಲ್ಲುವಾಸೆ / ಮಳಿಯಬಿಲ್ಲ ಮೈದಾಡವ ಧರಿಸಿ ಮಹಿಳನಿಗಳಾಗುವಾಸೆ / ಚಂಡನೆದೆಯ ತಿಳಿಯೊಲವನುಂದು ಶ್ರೀ ಕಾಂತಿ ಪದೆಯುವಾಸೆ’. (ಮೇಘೋಪಾಸನೆ) ಭಾವಪ್ರಧಾನವಾದ ಇಂತಹ ರಚನೆಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಇಂಥಳ್ಳಿಯೂ ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿವ ಹಾದಿಯ ಬಗೆ ಕೆಲವು ಸೂನಾಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. 1953ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಆಕಾಶಬಂಡಿ’ ಈ ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯಮಜಲಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟ. ಮುಂದೆ ‘ಕಣವಿತನದ ಕವಿತೆಗಳು’ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದಾದ ರೀತಿಯ ಕವಿತೆಗಳ ಹೊಳಗುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ವವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾಪಿತವೇ. ‘ದೀನ ಮಾನವ ರಚಿತ ಆಕಾಶಬಂಡಿ / ದಾನವರ ಬಿರುಗಾಳಿ ದಾಳಿಯನು ಮೆಟ್ಟಿ / ಬಾನವರನಷ್ಟಿ ಒಂದಾಗಿಹುದು ನೋಡು / ನೋಡಿದೆಯ ಕವಿಯೆ? / ಉದ್ದುಮುಶಿಗಲ್ಲದಿದು ಉಳಿದವರಿಗಳವೇ? / ಆತ್ಮಬುಲದೆದುರು ಮೇಲುಳಿದ ಬಲವೇ? / ಆಕಾಶಬಂಡಿಯೊಲು ಏಕಾಕಿಯಾದರೂ / ಎದೆಗೆಯ ಹೊಂದಿಪುಳಿದ್ದಿನೊಂದು / ಬಾಳ ದ್ವಿಜವ ಬೆಳಗುವಂತೆ ಹಾಡು / ಎಂದೆಂದು ನೀವಿಂಥ ಹಾಡ ಹಾಡು’ (ಆಕಾಶಬಂಡಿ).

ವಿಕಾಂಗಿಯಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮಬುಲಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನದೇಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಿಗ್ರಬೀಕೆಂಬ ಅಭಿಭ್ರು ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯ ವಿನಾಸವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಮನದಂಬಿ ಹಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹದ ಲಂಯಾ ಅವರ ಕಾವ್ಯನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವೆಂಬತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ‘ವೃಕ್ಷ ಶಕ್ತಿಯ ಗುಣವಿಕಾಸ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ / ಜಗತ ಬೆಳಗುವುದರದರ ಮೂಲತತ್ವ’ ಎಂದು ವೃಕ್ಷತತ್ವ ವಿಕಾಸದಿಂದ ಪ್ರಾಗಿ ಸಾಧ್ಯ; ಪ್ರಜಾಪುಭುತ್ವದ ಮೂಲ ತತ್ವವೂ ಇದೇ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಪಾಲಕಂಸ್ತ ಅಡಿಗರೂ ಸರ ಬಗೆಯೋಳಗನೇ ತೆರೆದು ತನ್ನ ನುಡಿಯೋಳಿ ಬರೆಯುವ ತವಕದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷತತ್ವ ವಿಕಾಸ’ ವನ್ನೇ ಆಶಯವನಾಳಿಸಿಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಆಶಯ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಕವಿತೆಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಸಮಾಜದ ತುಳಿತಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಚಕರೆ ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವೃಕ್ಷತತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ತನಿಷ್ಟುದಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಷ್ಟದೇವತಾವಿಗ್ರಹದ ಅಸಲು ಕಸುಬಾಗಿ ಹೊರಾಟದ ಕಾವ್ಯವಾದರೇ, ಕಣವಿಯವರಲ್ಲಿ ಇದು ಅವರ ಬಹುಮುಶೀ ಆಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿ ಮಾನವಾನುಫರದ, ಅಂತಕರಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವತ್ತ ಸಾಗಿತು. ಅಡಿಗರ ಕಾವ್ಯ ಆಳಕ್ಕಿಳಿದರೆ ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಿನೊಂದು ಪದೆಯಿತು. ಅಡಿಗರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಸಂಘರ್ಷ ಮುಖ್ಯವಾದರೆ, ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಂಬಾದದ ಮಾತ್ರಕತೆಯ ಮಾದರಿ ಹಿಡಿಯಿತು.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಂವೇದನೆ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು, ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು, ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಘರ್ಷವಿಲ್ಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನೀರಂಸವೆಂಬದು ಇವರ ನಿಲವು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೆಲುದನಿಯ ಕಣವಿಯವರ ಕಾವ್ಯ ಹೊಸ ಬಗೆಯ